

När börjar vi?

Projektet startar den 2 maj med en obligatorisk uppstartskonferens på plats på Nobelprismuseet och Östersjöns hus på Skansen. Första datainsamlingen för deltagande skolor görs vid två tillfällen: före sommaren och efter sommarlovet. Avslut sker på Nobelprismuseet den 8 december.

Vad ska vi göra?

I projektet Tångskogsjakten vill forskarna få hjälp med att samla in ny kunskap om Östersjöns blåstångskog, dess djurliv och påväxt för att få en bättre förståelse för hur blåstångssamhället påverkas av klimatförändringar och främmande arter. Genom att samla in mätdata och undersöka den biologiska mångfalden i blåstången får eleverna en bild av hur livet i tångskogen ser ut idag. Eleverna sammanställer och tolkar sina resultat med hjälp av utdelat material, forskarna och egna kreativa idéer. Just detta års projekt riktar sig primärt till skolor med möjlighet att ta sig till Östersjön för datainsamling. Saknas denna möjlighet på skolan parar vi ihop er med en vänskola som får samla några extra tånggruskor att skicka över.

Hur?

Forskarna tillhandahåller bakgrund till forskaruppgiften, anvisningar för insamling i fält, protokoll och artlistor samt bestämningslitteratur. I artlistan presenteras även om arten ursprungligen är en marin art eller en sötvattensart samt vilken ekologisk funktion den har. Valet av lokal styrs av förekomst av blåstång och i Bottenhavet av blåstång/smaltång. All nödvändig information finns i kompendiet samt på hemsidan www.forskarhjalpen.se

Mätningar och insamling av tångplantor med dess djurliv och påväxt i fält görs vid två tillfällen: en gång på våren/försommaren och en gång på hösten. Materialet tas med till skolan för genomgång. Insamlade data sammanställs i ett protokoll som tillsammans med en karta och beskrivning över lokalen skickas digitalt till forskarna. Vid försommarens provtagning sätts en datalogger ut för mätning av temperatur och ljus under hela perioden fram till höstens insamlingstillfälle. Eleverna kommer att skicka in pressade tångplantor för mer ingående analys samt tångtoppar för analys av tungmetaller.

Varför?

Under de senaste 12 000 åren har Östersjön växlat från att vara en vik av Atlanten, till insjö, till ett brackvattenshav. På den korta tiden har få marina och sötvattensarter hunnit anpassas till denna bräckta miljö, som varken är riktigt söt eller salt. Det innebär att många arter lever under konstant stress för att salthalten antingen är för låg eller för hög. Östersjön är därför ett hav där få arter klarar av att leva. Blåstångskogen är en flerårig långlivad art som spelar en viktig roll för den biologiska mångfalden i Östersjön. Den ger skydd och mat för ryggradslösa djur och fiskar. Blåstången är också, tillsammans med påväxten av fintrådiga alger, en viktig producent av syre.

Livet i tångskogens ekosystem kan användas för att avslöja tillståndet i Östersjöns kustmiljöer. Forskarna vill ha hjälp med att undersöka tångskogens ekosystem eftersom det ger en bild av hur Östersjön påverkas och kan förändras. Kunskapen behövs för att kunna sätta in rätt åtgärder för att skydda och förvalta tångskogen och dess biologiska mångfald och för att förstå hur artrikedomen kan komma att påverkas av ett förändrat klimat.

Genom projektet kommer eleverna att bidra till en ökad kunskap om den biologiska mångfalden i tångskogen, förekomst av betesskador, utbredning av främmande arter och påverkan av föroreningar.